

Az első hangtól a pódiumig

Bogschütz István, az Accord Bt. ügyvezető igazgatója mutatja be szolgáltatásait, amelyeket Juharos Lászlóval és Nagy Sándorra együtt teremtett az elmúlt tíz esztendőben, és amelynek legfőbb mottója, hogy nincs értékes és értéktelen ügyfél, csak egyféle: valamilyen szinten zenélni akaró, akinek tudásuk legjavát nyújtva kell segíteni.

– Az, amit mi csinálunk, szolgáltatás. A mondat, „Az első hangtól a pódiumig” azt hivatott tudatni, hogy számunkra a legolcsóbb, legegyszerűbb gyári hangszer éppoly jelentős, mint a vagyonokat érő mesterremek. Nincs különbség ügyfél és ügyfél között. A tanulmányait éppen elkezdő növendék számára is éppoly fontos, hogy kívánságait az ő igényei szerint – a lehetőségekhez képest – a legmagasabb színvonalon teljesítsük, mint a rangos szimfonikus zenekarok művészeiét, vagy a szólólistákét.

– *Ez mit jelent? Bármilyen olcsó hangszerre bármilyen drága kelléket is gondosan felszerelnek, vagy azért közbelép az ésszerűség, a szakértelem is?*

– Volt már arra példa, hogy egy tanár ideküldte növendékét a feles szegedi hegedűvel, hogy szereltesen fel rá Eudoxa húrgarnitúrát. Nem biztos ugyanakkor, hogy arra a hangszerre éppen ezek a húrok a legmegfelelőbbek. Nem azért, mert a szegedi hangszerek rosszak, hiszen éppen azért forgalmazzuk őket, mert kategóriájukban igenis jók és aki hegedülni kezd, sok éven át kielégítően tudja használni. Hanem azért, mert nem illenek össze (mint ahogy a Stradivari hegedűk sem illenek össze sokféle, egészen kiváló minőségű húrral).

Ilyen esetben tájékoztatjuk, és ha sikerül meggyőzzük a vevőt, hogy mit ajánlunk, mit tartunk a legmegfelelőbbnek.

Az, hogy mi hangszerészek vagyunk, nagyon fontos eleme szolgáltatásunknak. Nemcsak forgalmazunk, nemcsak arra vagyunk képesek, hogy jó árut szerezzünk be jó helyekről, hanem a szak tudásunkat is „mellécsomagoljuk”. Segíteni igyekszünk, nemcsak egyszerűen eladni. Megpróbáljuk természetesen a

kívánalmakat kielégíteni, de ami szakmai szemmel túl bizarrnak látszik, ott elmondjuk, szerencsés esetben érvényre juttatjuk véleményünket is.

– *Egészen pontosan milyen szolgáltatási körben történik mindez? Önt fúvós hangszerészként ismertem, eddigi beszélgetésünk vonósokról szólt. Foglalkoznak-e fúvósokkal is? Kereskednek csak, vagy javítanak is? Végeznek-e például értébecslést?*

– Én hangszerészként „Általános hangszerész” szakmunkás bizonyítványt szereztem, akkoriban ugyanis még nem volt szakosodás. Mestervizsgámat már fúvósként teljesítettem. Később kezdtem vonóshangszerekkel foglalkozni, így az igazságügyi szakértői igazolványom már fafúvós, rézfúvós valamint vonós- pengetős hangszerekre érvényes. Itt a boltban elvileg foglalkozunk fúvósokkal is, de jellemzően a vonósokra, pengetősökre szakosodtunk.

A kilencvenes évek elején, amikor rendre születtek a hangszerboltok, kicsit ide-odakapkodtunk. Foglalkoztunk fúvós hangszerekkel is, de amikor ezek a boltok kialakították saját arculataikat – egyesek fúvós, mások elektromos, megint mások vonós-pengetős hangszerekre szakosodtak –, mi ez utóbbiak mellett döntöttünk. Előfordulnak nálunk kisebb fúvós kiegészítők, tartozékok, de ha valaki itt fúvós hangszert keres, átirányítjuk azokhoz a kollégákhoz, akik ebben az illetőnek segíteni tudnak.

– *Milyen tapasztalataik vannak a vonósok körében? Milyen típusú hangszerekkel keresik meg Önöket például azzal a kéréssel, hogy adják el azokat? Ha pedig valaki vonóshangszert keres, hol szerzik be a megfelelőit?*

– Foglalkozunk új és használt, tanuló és mesterhangszerek forgalmazásával. Új hangszereink többsége a Szegedi Hangszergyár terméke, mert meggyőződésünk szerint azok nagyon jó tanulóhangszerek, sőt, a gyár manufaktúráis darabjai a tanulószinten túl is megfelelnek. Ehhez természetesen színvonalasan kell felszerelni ezeket az instrumentumokat, hiszen a gyárból alapfelszereltséggel érkeznek. Azon a húron, azokkal a finomhangolókkal jól lehet skálázni, alapfeladatokat ellátni, ennél többhez azonban minőségibb kiegészítőkre van szükség.

Az egyedi, a már magasabb színvonalat képviselő hangszereket vagy az ittlévő, bizományban átvett készletből kínáljuk, vagy körülnézünk, hiszen folyamatosan igyekszünk számon tartani, hol, kinél, milyen hangszer található, vár netán eladásra. A nálunk bizományban lévő hangszereket behozzák eladni – talán mondanom sem kell, hogy szinte napon-ta kínálnak Stradivarikat, amelyeket kéz alatt vesznek, egy-egy hagyatékban találunk és amelyeknek természetesen semmi közük sincsen a cremonai mesterhez, még a formájuk sem hasonlít. Az, hogy a bennük lévő cédulán Stradivari neve áll, semmit sem jelent; annál is inkább, mert legtöbbször alatt ott áll, hogy „Made in Germany” vagy „Made in Czechoslovakia”.

– *Melyik típussal a találkozik leggyakrabban azon műhelyek termékei közül, amelyek jellemzőek voltak a Monarchiára és szereztek jó hírnevet a hajdani birodalom vonóscéheinek?*

– Leggyakrabban német, schönbach-i hangszerekkel találkozom, hoznak osztrák származásúakat is; az olaszok a legritkábbak.

– *Mi a helyzet a híres magyarokkal? Szokott-e például Nemessányi, Brandl hegedűkkel találkozni?*

– Sajnálatos módon ezek a valóban nagyon jó minőségű magyar mesterhangszerek ritkán kerülnek ide; vagy kézben vannak, vagy – ami sokkal szomorúbb – határainkon túl.

– *Mi van a kortársakkal? Sokak szerint a ma is köztünk élő hangszerkészítők nagyon jó munkát végeznek. Vesznek-e tőlük hangszereket? Előfordul-e, hogy ha valaki bizonyos kategóriájú hegedűt, csellót brácsát keres, annak azt mondják: fáradjon el X.Y. mesterhez, ott éppen ilyet talál?*

– Előfordulnak nálunk ma magyar mesterhangszerek is, a magyar betegségeként diagnosztizálható bizalmatlanság azonban kisebb érdeklődést biztosít ezeknek, mint ahogy azt megérdemelnék. A mi muzikusaink meg vannak győződve arról, hogy csak az olasz a jó hangszer. Az én véleményem egészen más, de mit tegyek, ha már a konzis diák úgy jön be, hogy csak olasz hegedűt hajlandó játszani?

– *Az utóbbi időben rendszeresen megrendezett, hangszerdíjas kiállítások, versenyek sem tudták kicsit a realitások felé billenteni a mérleget?*

– Még nem érzékelem, pedig itt lenne az ideje. Itt volt például ez az augusztusi hangszerkiállítás, ami nagyon színvonalas, nagyon jó kiállítás volt, nagyon jó hangszerekkel. Minden darabja szinte azt igazolta, hogy Magyarországon nagyon jó kezű, nagyon ügyes mesterek dolgoznak és köztük sok a fiatal. Úgy gondolom, hogy most már a fejekben kell rendet, azaz megfelelő értékrendet teremteni, a magyar hangszerműhelyek többsége erre bizony rászolgált. Azt kéne tudomásul venni, hogy ahhoz, hogy egy hangszer jól szóljon ötven év múlva, száz év múlva is, annak újonnan is jól kell megszólalnia. Az idő természetesen dolgozik rajta, érleli, de új korában valami nem működik megfelelően, az később sem válhat mesterművé.

– *Mi a helyzet a tanulóhangszerekkel? Szülők szoktak panaszkodni, hogy nem lehet kisméretű hangszereket kapni,*

vagy ha igen, irreális áron egy olyan dologért, amit meglehetősen rövid ideig használnak.

– Lehet, hogy nem jól reklámozzuk a cégünket? Ide ugyanis ha bejönnek ezek a szülők, a harminckettes hegedűtől a négyegyedest, a tanuló brácsát, csellót bölgőt, mindent megtalálnak.

– *És ezek megfizethetők annak vetületében, hogy eleinte egy gyerek szinte évenként „nő” ki egy hangszert?*

– A kockázat nemcsak ebben rejlik, hiszen sok esetben megvan a kezdeti lelkesedés, de amint kiderül, hogy a hangszeren bizony gyakorolni kell, meg kell küzdeni a szép hangokért, a lelkesedés elapad és sokszor a tanulás is abbamarad. A már nem használt hangszereket természetesen bizományba vesszük és lehetőség szerint eladjuk, de mégis van anyagi veszteség. Nem is erőltetjük a szülőkre a drágább hangszereket. Ami az új szegedi negyedes, feles vonósokat illeti, alapfelszereltséggel, tokkal kb. 55-60 000,- forintért beszerezhető. Ezek remekül használható gyári hangszerek. (Ebben a kategóriában amúgy is ritkák a mesterművek, hiszen elkészítésük nehezebb, mint a felnőtt méreté.) A háromnegyedes hegedűk már tovább használhatók, a négyegyedeseket pedig már csak minőségükben növik ki a muzikusok. Hogy egy mennyi idő, a használó függvénye.

Ha a tapasztalatlan szülő bejön gyermekével, hogy tanulmányai kezdetére hangszert válasszon, ezeket a szegedi termékeket szoktuk ajánlani. Elég jók ahhoz, hogy a célnak megfeleljenek. Az ugyanis hibás szemlélet, hogy mindegy, milyen, „tanulni ez is jó”. Nemcsak a zenetanulástól, de magától a zenétől is elveheti a gyerek kedvét egy silány instrumentum. Még a legkezdőbbnek is szüksége van valamilyen, értékelhető minőségre a sikeres tanulmányokhoz. Ami pedig a mértet illeti, szükség van gyermek jelenlétére, hiszen óriási eltérés lehet azonos korú gyerekek termete között. Volt olyan esetem, amikor idős úr jött érdeklődni, hogy egészen kezdő számára milyen hegedűkből válogathat. Mutattam a különböző fajtájú, méretű hangszereket. Kérte rögtön a legkisebbet. Mondtam, hogy látni kéne a gyere-

ket, hiszen nem biztos, hogy a legkisebbel kellene kezdenie. Csodálkozva rá nézett: „Magamnak szeretnék hegedűt venni. De mivel még sosem tanultam, a legkisebbel akarom kezdeni.”

– *Vannak-e vonók is ugyanilyen választékban?*

– A vonó kicsit kényesebb kérdés. Jó minőségű vonók nálunk is készülnek, ezekből néhányat a kiállításon is láthatunk. A tanulóvonókat gyakran Németországból importáljuk. A mestervonók gazdaságilag problémát jelenthetnek. Minden muzikus mást szeret: egyikük fejnehéz, másikuk ruganyosabb, harmadik könnyedebb vonót keres. Ahhoz, hogy válogatni, próbálgatni tudjanak, legalább húsz-harminc darabot kellene itt tárolnunk. Ennyit megvenni és tárolni sajnos nem jó befektetés, nem olyanok, mint a húrok, amelyek nap mint nap kellenek, s így folyamatosan forog a pénz. Kénytelen vagyok ilyenkor kereskedőként megszólalni, mivel ez a realitás.

– *Egyre nagyobb figyelem irányul a hangszertokokra. Milyen választékkal rendelkeznek, milyen igényeket tudnak kielégíteni? Elég-e, ha vinni lehet benne a hangszert, vagy fontos az ütésállóság, a kényelem, a tartozékok egyszerűbb cipelését is biztosító kiegészítők, tartozékok?*

– Eleinte tokokat is külföldről hoztuk be, akár csak az alkatrészek, tartozékok zömét. Lehetőleg maguknál a gyártóknál vásároltunk, hogy kedvező áron kínálhassuk ezeket. Az utóbbi hét-nyolc évben azonban aránytalanul drágábbak lettek a tokok és emiatt elkezdtünk magunk is tokokat készíteni a vonós hangszerekhez. Ma is van természetesen arra lehetőség, hogy ha valaki külföldről akar hozatni, katalógusból megrendeli és behozatjuk igénye szerint.

Az egyszerű iskolahangszerekhez is készítünk műanyagra épített huzatú, vállpánttal ellátott egyszerű formatokokat. Az utazó zenekaroknak profibb, duplafalú, megerősített, szögletes hegedű- és brácsatokokat készítünk. Ezekből létezik szimpla és dupla, sőt, a legújabb termékünk a hegedű-brácsa tok. Mind egyik huzattal, hát-vállpánttal ellátott, bennük vonótartók és húrcsőtartók vannak. A huzaton bővített zseb van a kot-